

2025-12-10

Till
Valmyndigheten

De lokala valadministrationerna i 17 av Sveriges största kommuner ser med stor oro på hur utvecklingen av digitaliseringsprocessen av allmänna val sker. Detta gäller både det centrala avtalet med Postnord och processen när de traditionella röstkortet ska ersättas av digitala röstkort.

Avtalet med Postnord

Eftersom vi kommuner inte råår över den överenskommelse som slutits mellan Valmyndigheten och Postnord, kan kommunerna själva inte göra en kontinuitetsplan. Vi ser en stor risk med att Valmyndigheten lägger "alla ägg i en korg", när hela Sveriges alla förtidsröster kommer hanteras inom ett och samma avtal. Därför vill vi ta del av de riskbedömningar som gjorts och se den kontinuitetsplan som upprättats mellan er och PostNord.

I och med att alla förtidsröster i hela Sverige ska skannas och paketeras natten innan valdagen, för att sedan distribueras inom ett oerhört snävt tidsfönster på valdagen, ser vi stora risker vid eventuella störningar, där ett omval snabbt kan bli en konsekvens.

Moderniserad förtidsröstning

Med tio månader kvar till valet 2026 är det uppenbart att mycket fortfarande är oklart från Valmyndighetens sida. Det finns alltför många delar av processen som ännu inte är färdiga, vilket hindrar oss lokala valadministrationer att genomföra nödvändig planering och förberedelser. I förlängningen ser vi att hanteringen i de praktiska momenten i röstningslokalerna kan bli lidande.

Vi efterlyser mer och tätare information om hur alla moment i förtidsröstningen ska genomföras, vilket material som ska användas och hur dessa tillsammans förenklar och gör processen mer effektiv. Det behövs ett klagande av de effekter som moderniseringen förväntas ge, framför allt ur ett väljar- och röstmottagarperspektiv.

Kommunikation

Vi vill också påpeka bristen på kommunikation inom valadministrationens olika nivåer. Inom kommun-Sverige finns stor erfarenhet av att ansvara för genomförande av allmänna val, där Valmyndigheten inte använt sig av oss som resurs, t ex när det gäller den nya digitala hanteringen och upplägget i kommande röstmottagarutbildningar.

Röstkortet

Vi saknar en konsekvensanalys från Valmyndigheten, av att de fysiska röstkortet försvinner. Vi ställer oss inte negativa till en digitalisering, men en analys av röstkortets betydelse borde ha genomförts innan man tog beslut om införande. Att det fysiska röstkortet tas bort är en stor

förändring och röstkortet som informationsbärare är viktigt på flera sätt. Vilka konsekvenser för valdeltagandet får denna förändring? På vilka sätt påverkas arbetet i röstnings- och vallokaler? Detta är exempel på frågor som redan borde ha belysts.

Den svenska valsyste­met är robust men vi vill med dessa synpunkter påtala en oro över att det finns risker för att förtroendet för valets genomförande skadas. Vi önskar en tätare och mer öppen dialog kring förändringar i framtiden samt ta del av det material vi efterfrågar.

Kommunernas valadministrationer i

Borås
Eskilstuna
Göteborg
Halmstad
Helsingborg
Huddinge
Jönköping
Linköping
Lund
Malmö
Nacka
Norrköping
Stockholm
Sundsvall
Uppsala
Västerås
Örebro